

pp

ptujski

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA
IN KOOPERANTOV
MESOKOMBINATA PERUTNINA PTUJ
LETO V. ŠT. 11 NOVEMBER 1981

perutninar

Ob pridnem delu svetlejše perspektive za nadaljnji razvoj

Dograjena farma v Starošincih pripravljena za vselitev

REALIZACIJA ODLOČITVE O OSVOJITVI PROIZVODNJE STARIH STARŠEV IN IZGRADNJE REPRODUKCIJSKEGA CENTRA V STAROŠINCIH POMENI ZOPET VELIK, ODLOČILEN KORAK NAPREJ IN STABILIZACIJSKI PRISPEVEK K ZMANJŠANJU POTREBNIH DEVIZNIH SREDSTEV ZA UVOZ REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA. POLEG STRATEŠKE POMEMBNOСТИ OBJEKTA ZA NADALJNJI RAZVOJ PODJETJA BO INVESTICIJA ISTOČASNO OMOGOČILA ŠE MOČNEJŠI PRODOR ŽIVEGA REPRODUKCIJSKEGA MATERIALA KAKOR TUDI MESA NA ZUNANJE IN DOMAČE TRŽIŠČE OB VEČJI UDELEŽBI ZAHTEVNEJŠEGA INTELEKTUALNO STROKOVNEGA DELA V KONČNEM PROIZVODU.

V začetni fazi razvoja perutninarstva smo pri nas, tako kot v manj razvitih državah delajo še danes, v glavnem uvažali DSP piščance brojlerje s konvertibilnega tržišča. Velik dogodek in korak naprej je bil storjen, ko smo kasneje osvojili naslednjo fazo s tem, ko smo od uglednih svetovnih proizvajalcev pričeli nabavljati DSP brojlerske starše, ki so služili za proizvodnjo valilnih jajc, iz katerih smo v naših valilnicah valili DSP za pitanje. Dolgotrajno, temeljito in poglobljeno strokovno delo, pridobljene izkušnje ter doseženi rezultati pa so bili kasneje podlaga in pogoj, da smo uspešno osvojili tudi zahtevnejšo fazo proizvodnje, tj. vzrejo brojlerskih starih staršev in proizvodnjo

valilnih jajc staršev in DSP staršev.

DALJNOSEŽNOST ODLOČITVE O PROIZVODNJI LASTNIH BROJLERSKIH STARŠEV DANES ŠE BOLJ STOPA V OSPREDJE, SAJ NAM ZAGOTAVLJA STABILNOST IN ZAVIDLJIVO MESTO NA LESTVICI NAŠEGA IN SVETOVNEGA PERUTNINARSTVA.

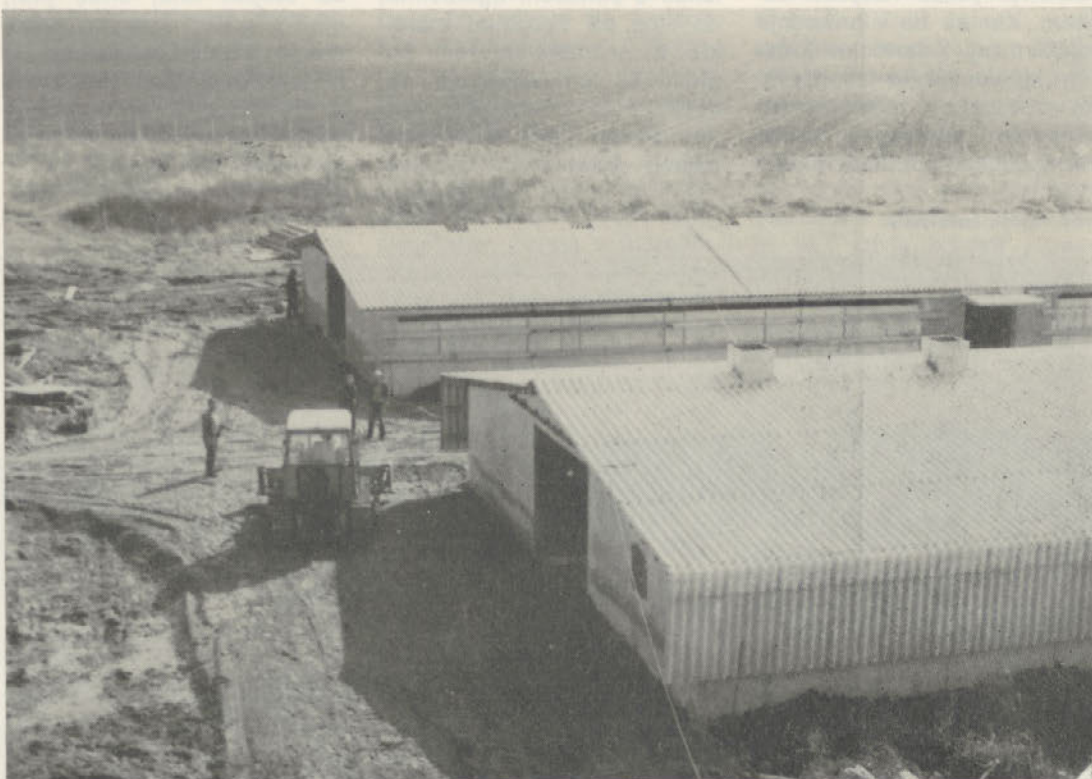
S tako učinkovito zaokroženo verigo v današnjih zaostrenih gospodarskih pogojih zlasti v pogledu pridobivanja in trošenja deviz še zlasti stopa v ospredje dalekosežnost pred tremi leti sklenjene odločitve o osvojitvi proizvodnje lastnih brojlerskih staršev. Gotovo je, da smo z uvedbo in uspešno

osvojitvijo proizvodnje starih staršev manj občutljivi in bolje pripravljeni na vse mogoče izzive, s katerimi se bo perutninarstvo še moralo soočati v prihodnosti, saj smo se v tem pogledu na eni strani osamosvojili in osvobodili prevelike odvisnosti od uvoza in hkrati privarčevali mnogo dragocenih deviz, na drugi strani pa imamo večji vpliv na kvaliteto v ostalih fazah proizvodnje, kar pa se nam danes že obrestuje v dobrih proizvodnih rezultatih in kljub težkim časom pri gospodarjenju v relativno ugodnem rezultatu. Z izpolnitvijo tega manjkajočega in najbolj občutljivega člena proizvodne verige smo

v naši vertikalni integraciji tako zaokrožili proizvodni proces z vsemi najpomembnejšimi fazami proizvodnje, kar nam tudi dolgoročno ob višji stopnji strokovnega dela zagotavlja stabilnost in visoko mesto na lestvici našega in svetovnega perutninarstva.

Sploh je značilno, da smo pri Perutnini skladno z rastjo proizvodnje vedno osvajali zahtevnejše proizvodne faze. Proizvodnja perutninskega mesa tako pri nas kot v svetu izredno hitro narašča. Poleg napredka tehnologije, prehrane, vzreje in zdravstvenega varstva ima velik pomen za hiter razvoj te proizvodnje tudi napredek

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dograjena farma v Starošincih

vzrejnega dela genetikov, katerega pa smo doslej nekako podcenjevali v primerjavi z drugimi manj pomembnimi dejavniki, saj pri nas včasih nekateri v zmoti mislijo, da je najvažnejše to, da piščanca samo zakoljejo, vse drugo prej pa da se lahko napravi kar samo od sebe. Danes si brez zapletenih genetskih in vzrejnih prijemov ne moremo več zamišljati optimalnega izkoriščanja zmeraj bolj dragocene krme in hitrega prirastka žive teže, kar postaja v času energetske krize in pomanjkanja hrane čedalje bolj pomembno. S pravilno izbiro čistih linij in s parjenjem točno določenih petelinov in kokoši se skuša vzrediti take živali, ki imajo zaželeno lastnost in ki jih z nadaljnjim razmnoževanjem lahko vgradimo v lastnosti piščanca — brojlerja.

V PRIHODNJE BO ŠE BOLJ POUJARJENA IZBOLJŠAVA BROJLERJA. KLJUB MANJ KALORIČNEMU KRMILU SE BO TEŽA IN KONVERZIJA ŠE IZBOLJŠEVALA.

V prihodnje bodo v celotni reprodukcijski verigi bolj poudarjeni prav izboljšava končnega proizvoda, tj. brojlerja, njegova boljša konformacija (več mesa na prsih in bedrih), boljše operjenost in s tem večja odpornost proti prsnim žuljem, povečan izplen v klavnicah in boljše razmerje mesa nasproti kostem. Ker se bo v prihodnje kljub manj kaloričnim krmilom konverzija še izboljševala, stopnja zamaščenosti brojlerjev pa padala, bodo razni dodatki krmilom tudi v

prihodnje še potrebni. Ob dejstvu, da nalaganje masti zahteva več energije kot proizvodnja mesa, se bo ob napovedani zmanjšani zamaščenosti brojlerjev ugodna konverzija izboljševala. V splošnem genetiki danes ne odbirajo več živali z lepim izgledom, pač pa z aspekta njihove ekonomske vrednosti, saj jim je najpomembnejša tista žival, ki doseže boljše proizvodne rezultate in tako ustvari kar največ dohodka. Gotovo je, da se bi z rejnimi napori stanje v tej smeri še izboljšalo. Seveda ne smemo pozabiti velikih naporov, ki se vlagajo za povečanje naravne odpornosti proti boleznim oz. za doseg večje vitalnosti živali.

REKORDI V ŽIVI TEŽI BROJLERJEV IN KONVERZIJI SO BILI DOSEŽENI ŠTIRI LETA PRED NAPOVEDJO NAJBOLJ OPTIMISTIČNIH STROKOVNJAKOV. TUDI DOSEŽENI POPREČNI REZULTATI SO NA ZAVIDLJIVI VIŠINI.

Ker so pa zadnje napovedi Hubbarovih genetikov za doseg 1,8 kg težkega brojlerja — v letu 1985 pri 42 dneh starosti s konverzijo 1,9 pri krmu, ki vsebuje 2980 kalorij ME /1 kg krmila,

— in leta 1990 pri 38 dneh s konverzijo 1,80 pri krmu, ki vsebuje 2870 kal. ME/1 kg krmila,

lahko s ponosom ugotovimo, da smo pri Perutnini marsikje in v marsikaterem pogledu ta predvidevanja dosegli že štiri leta prej, preden so jih upali napovedati najbolj optimistični strokov-

Sredi gradnje

(Vse foto: L. C.)

njaki. Gotovo gre tu zasluga, priznanje in zahvala vsem, ki so kakorkoli in kjerkoli sodelovali in s svojim deležem doprinesli, da so bili pri nas lahko doseženi takšni rezultati. Vrednost in pomen doseženega pa sta še toliko večja, če pomislimo, kakšne napore smo še pred nedavnim morali vlagati, da smo premagali in presegli še močno v preteklosti zakoreninjena stališča, ko je še večina mislila, da takšen napredek ni mogoč v tako kratkem času.

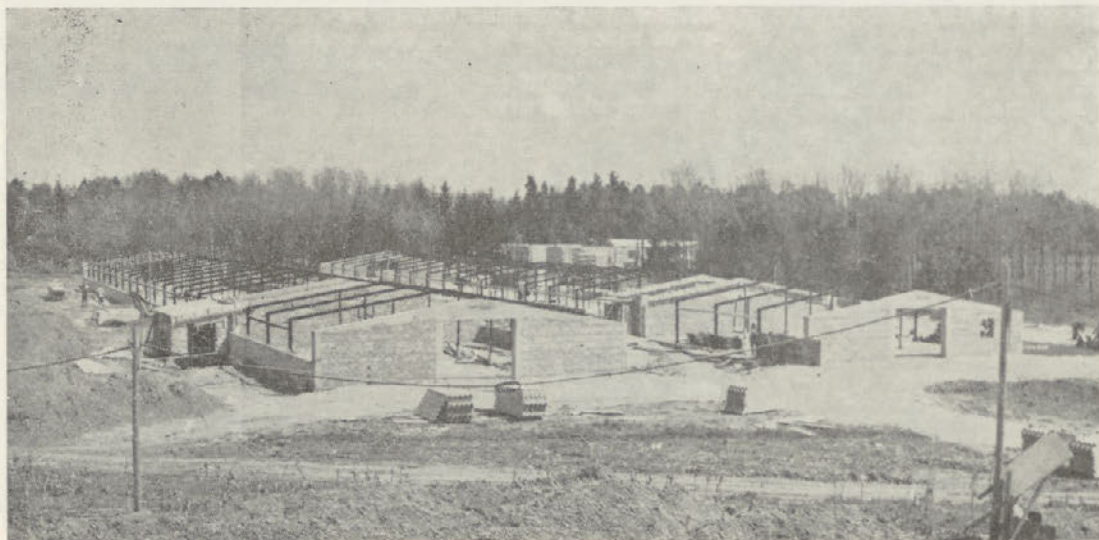
Tu velja tudi omeniti, da pri nas bomo kmalu lahko valili in oddajali v pitanje tudi brojlerje, ki izvirajo od nove linije petelina pri moški liniji, ki pa bo še izboljšal konformacijo končnega proizvoda v tem pogledu, da bo brojler imel širše prsi, krajšo prsno kost in manj prsnih žuljev, ob čemer bo iz jate izplenjeno več živali A kategorije in znotraj tega večji procent vrednejših delov mesa.

ZA PERUTNINARSTVO SO TUDI DOLGOROČNO ŠE UGODNE MOŽNOSTI — TREBA PA BO S SKRBNIM DELOM PRIROJENE LASTNOSTI ŽIVALI BOLJE IZKORISTITI.

Hitra rast prebivalstva v svetu, ekonomska in socialna negotovost, pomanjkanje energije in omejene možnosti za investiranje so faktorji, ki bodo povzročili motnje v tekočem srednjeročnem obdobju. Zdi se pa, da bi se perutninarstvo zaradi svoje intenzivnosti in racionalnosti ob nakazanih trendih tudi dolgoročno še lahko ugodno razvijalo, saj vemo, da se bo povpraševanje po hrani v naslednjih dekadah precej povečalo in da bi delež perutninskega mesa v skupno proizvedenem mesu utegnil narasti tudi do polovice. Seveda pa bi kljub temu bilo tvegano napovedovati ugoden razvoj vsega perutninarstva, saj je dobro znano, kako so se proizvodni stroški v zadnji dekadi dvignili nad vsa predvidevanja. Porasli so mnogo hitreje od prodajnih cen mesa in jajc. Potrebe po krmu in energiji, delo in investicije bodo narasle in konkurenca bo premočna, da bi se vsi stroški lahko v celoti prevalili na potrošnika. V tej zvezi sem prepričan, da bodočnost v tem pogledu prinaša prav izjemne možnosti za tiste perutninarje, ki bodo znali napredek v genetiki in prehrani oplemeniti z dobro skrbjo za živali, s strokovno tehnologijo in s pravilno izbrano provenienco živali — kajti ob dobrem in skrbnem delu bo prirojene lastnosti živali lažje pretvoriti v dohodek. Da bi nastala

(Nadaljevanje na 3. strani)

Prve strešne konstrukcije

Sindikrat razpravljaj o uspešnosti poslovanja

30. september je pomemben mejnik v poslovanju vsake delovne organizacije, saj daje rezultate opravljenega dela za tri četrtine poslovnega leta ter so dosežki tudi že dokaj blizu končnim rezultatom. Prav iz tega razloga je konferenca OOOZ tudi v tem letu posvetila razpravam s tega področja veliko pozornost ter jih usmerila med delovne ljudi vseh TOZD.

V razpravah konference OOOZ se je ugotavljalo, da so finančni pokazatelji tega leta napram enakemu obdobju preteklega leta ugodnejši, medtem, ko planski normativi za to leto nekoliko zaostajajo za načrtovanimi. Glede primerjave z enakim obdobjem preteklega leta je bilo upoštevano dejstvo, da je lani v primerjalnem obdobju bila naša delovna organizacija v nezavidljivo težkem položaju zaradi nizkih prodajnih cen perutninskega mesa, ki se niso smele spreminjati.

Ob dosežkih v tem letu, ko je dohodek DO dokaj porastel, pa je prisoten še neugoden moment, da so pa še hitreje naraščali stroški. To je pomemben kazalec, ki ni v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji, tako da bo nujno

na tem področju določene stvari spremeniti.

Razprava predsedstva konference OOOZ je močno poudarila stabilizacijska prizadevanja, saj se bo moral v bodoče zanje zavzemati vsak posameznik v delovni organizaciji, ker bo le tako možno dosegati zastavljene cilje, ki pa niso majhni, niti jih z lahkoto ne bo možno doseči. Eden osnovnih ciljev v sedanjem času je omogočiti čimvečji izvoz naših proizvodov ter se ob tem omejiti na najneobhodnejši dovoljen uvoz. Da pa bi se izvozni plani lahko dosegli, je potrebno, da je organizacija dela v vseh TOZD maksimalno izpopolnjena. Omogočeni morajo biti čimboljši proizvodni rezultati, tako kvantitativni kot kvalitativni.

V razpravi o proizvodnih prizadevanjih v bodoče je tekla razprava tudi o nagrajevanju delavcev, kajti za dosego boljšega izkoristna delovnega časa ter za boljšo kvaliteto dela bo potrebno čimprej preiti na nagrajevanje po vložnem delu in rezultatih dela. Takšen način stimulativen nagrajevanja bi dal spodbudo za boljše delo s tem, da bi ob slabem de-

lu oz. ob nedoseganju planskih normativov moralo biti prisotno tudi destimulativno nagrajevanje. Za uvedbo takšnega načina bo potrebno temu primerno dopolniti samoupravne akte, ki naj bi točno določali.

Konferenca OOOZ je želela z navedenimi okviri razprave spodbuditi delovne ljudi, da o tem na zborih širše in zavzeto razpravljajo. Dojeti je namreč treba, da

bo boljše delo vsakega posameznika v naši delovni organizaciji omogočilo, da bomo šli z uspehi naprej ali da bomo zadržali ob sedanjih pogojih gospodarjenja vsaj dosedanje dosežke. Uspešnost poslovanja naše delovne organizacije pomeni nam vsem, ki smo v njej zaposleni, trden kos kruha, ki nam je in nam mora biti osnova za življenje.

Za Konf. OOOZ

Marija PEŠEC

Vsem sodelavcem, kooperantom
in upokojencem
iskreno čestitamo
ob 29. novembru

DNEVU REPUBLIKE

**SAMOUPRAVNI ORGANI,
DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE,
VODSTVA TOZD IN DELOVNE ORGANIZACIJE
TER UREDNIŠTVO PTUJSKEGA PERUTNINARJA**

(Nadaljevanje z 2. strani)

jajočo negativno razliko zajezili oz. ublažili, je nujno treba zmanjšati proizvodne stroške z večjo učinkovitostjo odnosno produktivnostjo živali. Takšno stanje pa zato danes bolj kot kdajkoli doslej postavlja zahtevo, da iz perutninskih jat iztisnemo čimveč, da izkoristimo vse njihove genske možnosti. Ne bo moglo npr. biti več dovolj proizvesti čim prej visoko teže brojlerjev, pač pa bo postalo najvažnejše proizvesti najceneje kg mesa. Tudi cena proizvedenega DSP je enako pomembna, kar pomeni, da morajo njegovi starši proizvesti čim več valilnih jajc in zanje potrošiti čim manj krme. V tej zvezi sem prepričan, da pri naša bodočnost prav izjemne možnosti za tiste perutninarje ki bodo znali napredek v genetiki in prehrani oplemenititi z dobro skrbjo za živali, s strokovno tehnolo-

logijo in s pravilno izbrano provenienco živali, kajti ob dobrem in skrbnem delu bo prirojene lastnosti živali lažje pretvoriti v dohodek. Vse to pa v Perutnini v glavnem tudi dosegamo z znanimi učinki naših brojlerskih staršev Hubbard, kar nam skupaj z boljšo konformacijo brojlerja in z njegovo hitro rastjo ter dobro konverzijo krme omogoča, da lahko jugoslovanskemu ali tujemu tržišču ponudimo najbolj uspešen brojlerski paket v smislu celotne verige od brojlerskih staršev do piščančjega mesa.

STABILIZACIJSKO NARAVNANA IN PRAVOČASNO KONČANA INVESTICIJA JE NAJPRIMERNEJŠE DARILU REPUBLIKI ZA ROJSTNI DAN.

Da bi tudi vnaprej lahko še popolneje zadovoljili tem zahtevam, je bila dograjena farma starih staršev v Sta-

ročincih, kamor se bo brez prekinitve proizvodnega procesa iz sedanje III. izolacijske skupine farme v Trnovcih v 1982. letu prenesla vsa vzreja in proizvodnja brojlerskih starih staršev in kjer bodo ob višji stopnji izolacije dani pogoji za doseganje še boljših proizvodnih rezultatov. Farma v Starošincih, ki je okrog 500 m oddaljena od naselja Starošinci in se nahaja na kompleksu zemljišča slabega bonitetnega razreda površine 13 ha, je sedaj v zaključni fazi izgradnje, saj trenutno potekajo le še majhna gradbena dela ter zunanja ureditev in montaža tehnološke opreme. Izgradnja farme je bila zaupana Agroobnovi iz Ljubljane, ki je z gradnjo pričela decembra 1980 in jo sedaj z dvanajstimi podizvajalci v pogodbenem roku zaključuje, saj je farma že pripravljena za tehnični prevzem. Na farmi je deset proizvodnih objektov v

petih izolacijskih skupinah, ki so zaradi izolacije in ostalih specifičnih zahtev medsebojno oddaljene okrog 100 m. V vsakem objektu je ločen prostor za vzrejo živali moške in ženske linije. Ob maksimalni zasedenosti bi na farmi bilo pet različnih starostnih skupin, ob čemer bi bili štirje objekti namenjeni začetni fazi vzreje, v ostalih pa bi potekala proizvodnja valilnih jajc po grednem sistemu in s tem primerno notranjo razporeditvijo opreme. Značilno za farmo pa je, da ničesar od inštalirane oziroma vgrajene opreme ni uvoženo, saj vse bazira izključno na domačem znanju in je izdelano doma. V tolikšni meri stabilizacijsko naravnana in pravočasno končana investicija pa je danes gotovo najprimernejše darilo požrtvovalnega kolektiva Perutnine republikli za rojstni dan.

Mr. Franc KAC, dipl. ve.

ZAVEST ALI NUJNOST

»Že spet! Le čemu je potrebno toliko pisanja in še več govorjenja o tem referendumu?« bo marsikdo zagodrnjal.

Saj res, zakaj toliko besed, ko pa vemo, da se bo vsak občan, kateremu je mar razvoj občine in bodočnost njegovih otrok ter vnukov, glasoval »ZA« samoprispevek. S sredstvi zbranimi z drugim občinskim samoprispevkom za izgradnjo šolskega prostora bi namreč zgradili II. fazo centra srednje usmerjenega izobraževanja v Ptuj, ter prizidek k šoli Ivana Spolenjaka, kateri je bil predviden že v prvi fazi gradnje, a je zmanjkalo sredstev. Zgradili bi še novo šolo v Lovrencu, ki se dobesedno podira.

O tem ste bili informirani na zborih delavcev in v sindikalnih skupinah, doma pa preko izredne številke Tednika, katerega je prejelo vsako gospodinjstvo v občini in na zborih krajanov. Ker pa smo ljudje pač takšni, da raje sprejemamo informacije o stvareh, ki nam godijo kot o onih drugih, zato je prišlo do najrazličnejših in različnih informiranja med seboj. Celo učenci in dijaki govorijo in pišejo največ o telovadnicah, ker si te najbolj želijo.

Potrebno je torej povedati, da bodo v drugi fazi gradnje srednješolskega centra najprej zgradili specializirane učilnice za tehnični pouk. Za temi pa druge vsekakor zelo pomembne objekte. In prav je tako. Od mladih strokovnjakov vsi veliko pričakujemo, ne pomislimo pa na to ali so se imeli možnost seznaniti s praktičnim delom na sodobnih strojih in napravah ali ne. Seveda pa vsi radi pokritiziramo, če praktično niso dovolj usposobljeni.

Ker je za nas, delavce v združenem delu, zelo pomembno, da dobimo iz srednješolskega centra tudi praktično usposobljene delavce, je toliko pomembnejše, da bomo glasovali za samoprispevek in s svojo odločitvijo pomagali zgraditi in sodobno opremiti nujno potrebne učilnice za praktični pouk. Sledila bo gradnja telovadnice, prizidka šole Ivan Spolenjak in osnovne šole Lovrenc.

In kaj menijo o referendumu učenci in dijaki?

Naše želje

Letos šestega decembra se bodo občani zbrali in glasovali za samoprispevek. Občani bi naj dali pet let samoprispevek. S tem denarjem, bi na šoli dogradili telovadnico, dve učilnici in delavnico za tehnični pouk. V srednješolskem centru bi zgradili telovadnico. V Lovrencu na Dravskem polju se ruši osnovna šola in učenci so potrebni nove šole. Zato si želimo, da bi referendum uspel. V teh petih letih bi se nabralo precej denarja. Večina občanov je za to, da bi dajali samoprispevek. In zato upamo, da bo referendum šestega decembra uspel. Učenci se že zelo veselimo nove telovadnice in dveh učilnic. Tudi učenci osnovne šole v Lovrencu se veselijo nove šole, saj so je zelo potrebni.

Katica KLEP
OŠ Ivan Spolenjak

Drage mamice in očki glasujte »ZA«

Naša šola je zelo stara. Razredi so lepo urejeni. Prinesli smo rože, na stene pa smo dali naše risbe. Skrbimo tudi za čistočo razreda, zato je pri pouku zelo prijetno.

Težave pa nastajajo pri uri telovadbe. Našo telovadnico uporabljajo učenci druge šole, zato mi ne moremo imeti v njej telovadbe. Naša telovadba je v razredu ali na dvorišču in zato sploh ne poznamo dobro telovadnega orodja. Ker pa imam telovadbo zelo rada, si želim, da bi tudi mi imeli telovadnico.

Drage mamice in očki, glasujte za samoprispevek, da bomo lahko nekoč tudi mi telovadili v telovadnici.

Nataša Žmavc, 2. a
OŠ Olga Meglič

Glasujte »ZA«

Bliža se 6. december. Dan, kot vsi drugi, pa vendar velikega pomena za učence centra srednjega usmerjenega izobraževanja Ptuj. Tega dne bo referendum za samoprispevek.

Denarna sredstva tega samoprispevka so namenjena za gradnjo druge faze CSUI. Mnogi se sprašujejo, kaj bo sploh zajemala ta tako imenovana druga faza. V to fazo je vključeno naslednje:

izgradnja telovadnice, delavnice, osnovne šole v Lovrencu na Dravskem polju in prizidek osnovni šoli Ivan Spolenjak v Ptuj.

Zakaj vse to? Imamo sicer zelo lepo šolo, ki je moderno opremljena, ima prostorne učilnice, veliko in svetlo avlo z odrom, kjer prirejamo proslave, bife »Petica«, kjer si lahko kupimo malico...

Vse to pa je premalo, da bi lahko pouk potekal normalno. Manjka nam telovadnica. Trenutno ta problem rešujemo tako, da imamo telesno vzgojo v Ptujskih toplih, v telovadnici OŠ Ljudvita Pivka, na igrišču nekdanje kovinarske šole, na stadionu in v nekdanji gimnaziji. Pri tem ne smemo pozabiti na to, da potrebujemo najmanj 20 minut, da pride mo do prostora, kjer bomo imeli telovadbo. To pa je kar precej, ker imamo na teden

le dve uri telesne vzgoje.

Prav tako učenci proizvodnih poklicev nimajo primer nih delavnic. Bodoči kovinarji so razkropljeni po DO; manjše število učencev pa praktični del pouka opravljajo v starih delavnicah ne nekdanji kovinarski šoli. Tudi bodočim delavcem v proizvodnji bi morali omogočiti šolanje v čimboljših pogojih.

Nujno potrebna pa je tudi izgradnja osnovne šole v Lovrencu na Dravskem polju. Stavba, v kateri poteka pouk, je stara že več kot sto let. Na njej so razpoke, stropi so podprti, v učilnicah pa so razigrani učenci. Ali ni to nevarno? Komu bi naprtili krivdo, če bi popustil kakšen steber in zakopal pod sabo učence?

Drugim? Bi se vprašali, zakaj nisem glasoval-a »ZA«? 1%, je res to tako veliko? Zakaj morajo učenci osnovne šole Ivana Spolenjaka iz Ptuj obiskovati prepolno šolo? Potrebujejo več prostora. Bo denar za prizidek? Razmislite malo. Morda bodo prav vaši otroci in vnuki obiskovali te šolske objekte, ki ste jih vi zgradili s samoprispevkom.

Omogočite nam učenje in delo v normalnih pogojih, obkrožite »ZA«.

Danica HRENKO

Prepričani smo, da bo uspel

Že pred petimi leti so občani začeli na široko podpirati referendumsko združevanje sredstev za šolski prostor. Vzrok temu je bila prostorska utesnenost.

Sedaj že imamo prostore za pouk v razredih. Primanjkuje pa nam prostorov za praktični pouk. Zato referendum mora uspeti.

Najprej so mislili, da bi glasovali za samoprispevek za telovadnico. Vendar so specializirane delavnice veliko bolj potrebne. Naši bodoči delavci se morajo tudi praktično usposobiti za delo, ki ga nameravajo opravljati. Zato pouk v razredih ne zadostuje.

Zraven delavnic pa potrebujejo tudi sodobne stroje z računalniki ali pa vsaj z merilnimi napravami. Imamo stroje, ki so jih tovarne odstopile šolam. Ti stroji pa so zastareli, ker ne delajo dovolj hitro in natančno. Naši sedanji dijaki se morajo usposobiti za delo s takšnimi stroji, s kakršnimi bodo delali v proizvodnji združenega dela.

Če referendum uspe, kar tudi vsi želimo, bo moral vsak delovni občan v naslednjih petih letih dati 1% od osebnega dohodka za povečanje prostorov in nabave tehnične opreme ter orodja v delavnicah.

Začeto delo se mora nadaljevati in tudi končati!

Lidija Šeruga, Ksenija Horvat, 7. a
OŠ Franc Osojnik

Še vedno pomembno

Ptuj raste
prebivalstvo
se množi,
a v šolah
so vedno večje
prostorske
in učne skrbi.

Zato glasujmo
za nov esešce,
da nas kje drugje
ne prehite.

Tina Žirovnik, 6a
OŠ F. Osojnik (1976)

Učenci OŠ Ivan Spolenjak aktivno delajo
tudi v izvenšolskih dejavnostih
(Foto: L. C.)

Tudi praktično usposobljeni iz šolskih klopi

Še nekaj dni in vsi delovni ljudje naše občine se bodo podali na glasovalna mesta in se izrekli ZA ali PROTI II. samoprispevku namenjenemu nadaljnji izgradnji srednješolskega centra v Ptuj, ter gradnji še nekaterih osnovnošolskih prostorov. Vendar na glasovalnem mestu ne bi smelo biti pomišljanja o odločitvi »ZA« ali »PROTI«, ampak bi zavest vsakega posameznika takrat že morala biti opredeljena, da bo zavestno glasoval za samoprispevek.

Namreč ta »ZA« bo pomenil veliko pridobitev za nas, ki se že šolamo, še več pa za generacije, ki prihajajo za nami. Vemo, da bi se naj z II. samoprispevkom zgradile in opremile predvsem učilnice za praktično usposabljanje učencev za bodoče poklice. Namreč praktični pouk oz. delo v takšnih učilnicah bo učence privedlo v objektivno razmišljanje o usmeritvi nadaljnega šolanja, saj praktično delo da vzporedno s teoretičnim, iz šolskih klopi, širšo orientacijo in sploh delovno usposobljenost mladega človeka.

V programu II. samoprispevka je vključena tudi gradnja telovadnice, kar je prav tako važnega pomena pri izobraževanju dijakov. Poleg umskega usposabljanja je nujna tudi telesna kultura, za aktivnosti te vrste pa v sedanjem centru usmerjenega izobraževanja v Ptuj, ni danih pogojev.

Zaradi samo teh nekaj grobo opisanih potreb in želja bi naj vsak delovni človek pomislil, da bo, če ne danes, že jutri potreboval te prostore in objekte njegov otrok ali vnuk, ali katerikoli mlad človek, ki se bo želel izobraževati.

Prav zato bi na referendumu naj bilo čimveč obkroženih »ZA«, za boljše jutri nas oz. vseh mladih.

Štipendist
Niko Pešec 4. a EŠŠ

Starše bom prosila, da obkrožijo ZA.

Melita, 1. b

Rad bi telovadil v naši telovadnici, zato bo mamica obkrožila ZA.
David, 1. 6
OŠ Olga Meglič

HVALEŽNI VAM BOMO

Vsi pionirji in mladinci si želimo, da bi telovadili v zdravih telovadnicah in se učili v prostornih učilnicah. Želimo si, da bi vsi občani v naši občini bili za samoprispevek. Dogradili bi srednješolski center, osnovno šolo v Lovrencu in dogradili osnovno šolo Ivana Spolenjaka. Pionirji že komaj čakamo, da se bomo lepo v novih učilnicah učili. Občani v ptujski občini se že pripravljajo na referendum. Zbirali bodo denar in ko bo dovolj denarja, bodo začeli graditi pomembne šolske objekte. Pionirji in mladinci veliko pričakujemo od tega referenduma. Pričakujemo veliko od naših staršev, ki so se že večkrat pokazali kot napredni ljudje, ki želijo, da bi naša šolska leta in naša bodočnost bila boljša kot njihova. Zato pa se pionirji in mladinci vsakomur, ki bo prišel in glasoval za gradnjo naših objektov, v naprej zahvaljujemo.

Slavko Patekar, 4. a
OŠ Ivana Spolenjaka

Mamica bo »ZA«

Ko nam je tovarišica povedala, da SŠC še ni gotov, smo sklenili, da bomo prosili starše, da bodo glasovali za samoprispevek. Zdaj dijaki in dijakinje telovadijo v hali ali v bivši gimnaziji. Pa tudi prostorov za praktični pouk nimajo. Doma smo se pogovarjali, kaj še manjka in mamica je rekla, da bo glasovala za, saj se bom tudi jaz čez dobra štiri leta učila v CSUI.

Fras Aleksandra, 4. a
OŠ Tone Žnidarič

Akcija za uspešno izvedbo referenduma

Na kraju, kjer so v starodavnem Poetoviju spretne roke lončarjev ustvarjale prelepe posode, stoji velika črna stavba, ki je »posoda učenosti«. Ima nenavadno ime, ki spominja na čas vesoljskih poletov — na današnji čas. Imenuje se CSUI — center srednješolskega usmerjenega izobraževanja.

V Markovcih stoji nova šola. Tudi dijaški dom je nov. Toliko novega v petih letih!

Letos decembra bo poteklo obdobje, ki so ga občani ptujske občine namenili za izgradnjo šol. Na referendumu — z ljudskim glasovanjem so se odločili, da bo vsak od tega, kar zasluži, dal vsak mesec nekaj za izgradnjo. Po vseh tovarnah, uradih, trgovinah, lokalih, bolnicah, do zadnje kmetije je segel glas, da otroci potrebujejo šole. Otroci smo pregovarjali starše, naj glasujejo ZA.

Delati je treba za naprej. Zbrati je treba denar za telovadnico in igrišča ob CSUI, za nove šole. Kje ga vzeti? Referendum bomo ponovili. Med starši in vsemi ljudmi, ki imajo radi otroke, ne bo težko. Gotovo bo referendum uspel, mora uspeti! Čez pet let se bomo sedanji osemletkarji ozrli nazaj — kaj vse je bilo zgrajenega! Vedeli bomo, da so naši starši ravnali prav.

Vsi smo ZA.
Tomaž Toplak, 8. a
OŠ Olga Meglič

REFERENDUM ZA BOLJŠE MOŽNOSTI IZOBRAŽEVANJA

Doseženi rezultati pri izgradnji objektov prvega samoprispevka so najboljši dokaz, kaj zmoremo, kadar se samoupravno in demokratično odločimo, kako bomo skupaj gradili za našo prihodnost. Ko smo načrtovali gradnjo šolskega prostora v občini in se izrekli za prvi samoprispevek, smo se tudi odločali za gradnjo v fazah, za gradnjo, ki bo trajala več let, tudi več petlet. Vedeli smo, da z zbranimi sredstvi ne bomo mogli zgraditi srednješolskega centra in načrtovanih osnovnih šol. In vendar smo s sredstvi prvega samoprispevka, katerim smo dodali še sredstva samoupravnih interesnih skupnosti in kredite bank, zgradili novo osnovno šolo v Markovcih in Trnovski vasi, I. fazo srednješolskega centra (učilnice) in dijaški dom.

Z zgraditvijo I. faze centracionalnih učilnic z upravnimi smo pridobili 66 novih funkcionalnih prostorov, lepo knjižnico in velik večnamenski prostor, ki je v kratkem obdobju delovanja centra dobil pomen kulturnega hrama Ptujca.

Dijaki CSUI pa čutimo tudi potrebo po telovadnici. Sedaj odhajamo k telesni vzgoji na stadion, na kovinarsko šolo in na staro ekonomsko šolo, kar nam vzame vedno veliko časa. Predvidena je tudi postavitve razdelilne kuhinje in jedilnice. Ob gradnji teh objektov pa bo potrebno še zgraditi zaklonišče v skladu z obstoječimi predpisi. Ne le potrebe, temveč tudi predpisi nas silijo k dokončanju začete investicije, kjer pa imajo nujno prednost delavnice za tehnični pouk. Pomisliti je treba, da CSUI v Ptujcu zaradi neurejenih pogojev dela ne bo dobil dovoljenja za delovanje od pristojnih organov.

Z odločitvijo ptujskih občanov, ki so pred petimi leti glasovali za samoprispevek, je uresničen del načrtov izgradnje srednješolskega prostora. Vsako leto bo lahko

približno 750 mladih ljudi na novo našlo svoje mesto v dokaj bogati izbiri vzgojnoizobraževalnih programov, in to v usmeritvah, ki jih narekujejo potrebe združenega dela. Pred nami je zdaj druga odločitev. Sedanji učilniški prostor in delo v njem doživita ob mnogih obiskih marsikatero priznanje. Vemo pa, da je to le del srednješolskega prostora in da so novi programi ter preusmeritev v izobraževanju za proizvodne poklice postavili pred nas še nekatere zahteve. Zato se program nadaljnje gradnje noliko razlikuje od prvotne zamisli. Število vpisanih učencev v kovinarsko, metalurško in kmetijsko usmeritev se je v tem šolskem letu močno povečalo. Naša naloga je zdaj, da jim zagotovimo take možnosti izobraževanja, da bodo mladi ljudje kar najbolj temeljito pripravljeno, ko jih bodo klicali stroji ali zemlja. Izobraževalni proces za te proizvodne poklice pa zahteva specializirane učilnice-delavnice za praktični pouk. Načrtujemo realno potreben prostor in najnujnejšo opremo, del praktičnega pouka pa bi se naj prenesel v delovne organizacije.

V načrtu nadaljnje izgradnje srednješolskega prostora je tudi rešitev kritičnega položaja pouka telesne vzgoje, ki je tudi eden od pogojev za uradno potrditev vzgojnoizobraževalne organizacije.

Odgovornost do mladega človeka, odgovornost za njegov zdrav psihofizični razvoj zahteva, da bo kot delavec pokazal tisto, kar od njega pričakuje skupnost in kar bo še v ostrejši meri postavil pred njega čas. Mlademu človeku smo dolžni dati možnosti za takšen razvoj. To pa zahteva nekaj odrekanja, saj nam je jasno, da brez prispevka obveze do naših otrok ne bomo mogli izpolniti.

Bojana Sagadin, štipendistka,
4. letnik administr. šole

Glasujte za samoprispevek

Šestega decembra bodo naši starši in vsi delovni ljudje glasovali za samoprispevek. S tem samoprispevkom bodo dogradili srednješolski center, šolo v Lovrencu, za nas po pomeni ta samoprispevek lepo novo telovadnico in dve učilnici.

Želim si in upam, da ne bo nikogar, ki bi na glasovnici obkrožil proti. Šola je tudi dokaz naše razvitosti. Šola naj bo skromna, pa vendar lepa, svetla in zračna, da se bomo v njej vsi umsko in telesno dobro razvijali.

Danilo SALEMOVIČ 4. a
OŠ Ivan Spolenjak

Koliko denarja bomo prispevali?

Vse te prispevke smo objavili zato, da bi bili seznanjeni tudi s pričakovani naših mladih in najmlajših in, da bi se nato lahko resnično odločili ZA samoprispevek zavestno ne pa le zaradi nujnosti.

Tokrat se bomo delavci odločali za 1 % samoprispevka. Koliko pa je to denarja? Če vzamemo, da dobi nekdo osebni dohodek en milijon, bo mesečno plačeval le deset starih tisočakov. Je to veliko? To je manj kot stane en liter vina v gostilni, za eno samopričesko pa mora delavka odšteti dva do petkrat toliko. Ali pa drugače, to je toliko za kolikor porabimo bencina, da se pripeljemo z osebnim avtomobilom s Ptuja v Maribor in nazaj.

Ob tem pa ne smemo pozabiti na to, da bomo s samoprispevkom zbrali le del sredstev, drugi večji del pa iz drugih virov.

Mislimo, da se po vsem tem ne bo težko zavestno odločiti ZA.

Uredništvo

Našemu sodelavcu Martinu Cajniku v spomin

Žalosten je dan, ko se od koga poslavljáš pa čeprav mogoče le za kratek čas, za nekaj dni. Neprimerno bolj žalosten pa je, če se od nekoga poslavljáš za vedno, tako, kot smo se mi, tvoji sodelavci iz Tovarne krmil, v oktobru poslovili od tebe, dragi naš sodelavec Martin.

Pri nas si se zaposlil leta 1975 kot KV mlinar in to delo opravljal do takrat, ko smo se preselili v novo sodobno tovarno, kjer delovno mesto mlinarja zaradi avtomatiziranega procesa ni bilo več potrebno, zato si poslej delal pri ovrečevalni tehnični.

Omenili smo novo tovarno, povedati pa moramo še, da si tudi ti s svojim delom veliko doprinesel, da smo jo lahko zgradili in bili nanjo ponosni.

Svoje delo si opravljal vestno in požrtvovalno, svojim sodelavcem si bil dober tovariš.

Pogrešali te bomo v naši sredini in se te vedno spominjali.

Tvoji sodelavci

ZAHVALA

Ob bridki in mnogo prerani izgubi dragega moža in očeta Martina Cajnika, se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebna zahvala delavcem TOZD Tovarna krmil in DSSS za venco.

Žena Rozina z otrokoma

Povečana poraba krme v kooperacijski reji piščancev ni stabilizacijsko obnašanje

Vsebina članka, ki obravnava vzroke porabe krme nad normativom, bi lahko bila objavljena v katerem koli času v preteklosti. Tudi v prihodnosti se prekomerni porabi krme ne bo mogoče popolnoma izogniti, vsekakor pa bo ji potrebno s skupnimi napori zmanjšati na minimum.

Zbor delegatov (delavski svet) TOK Hjdina je dne 28. 10. 1981 na seji sprejel predlog programa vhljevitve piščancev za prihodnje leto, ki predvideva, da bodo rejci v obstoječih in v novozgrajenih hlevih pod »streh«^o dali okrog 21 milijonov dan starih piščancev, ki bodo vzrejeni skupno tehtali v živi teži ob oddaji v perutninski klavnici 34 milijonov kg. Poleg dobrega dela v objektih za izvedbo programa je nujna seveda kvalitetna krma. O krmi tokrat nekaj več.

Veliko surovin moramo uvažati

Če računamo za kg žive teže piščanca povprečno porabo po normativu za 47 dni le 2,16 kg skupne krme, bo Tovarna krmil morala dobaviti okrog 74 milijonov kg krme. Da to ni malo, je vsakemu jasno. Problemi, ki bodo in že spremljajo ta del proizvodnega ciklusa, so izredno pereči. Ne samo, da so surovine, čeprav domače, iz dneva v dan dražje (kar kooperanti ne občutijo), temveč jih je čedalje težje nabavljati. Posebne težave pa spremljajo nabavo uvoznih surovin. To seveda ni pojav samo v Jugoslaviji, temveč po vseh državah, ki niso industrijsko močno razvite, torej manj razvite. Tovarna krmil nam je posredovala podatke, da za sestavo 1 kg krme za potrebe reje piščancev morajo nabaviti okrog 50 % uvoznih surovin. Za te surovine pa potrebujemo devizna sredstva (soja, ribja moka in aditivi), ki jih moramo ustvariti z izvozom dan starih piščancev, valilnih jajc, perutninskega mesa in divjačine. Vse kar izvažamo (razen divjačine) na zunanjem trgu ceneje prodamo kot doma. Vendar se tu problemi še ne končajo, saj od pridobljenih deviznih sredstev lahko uporabimo le 65 %, ostalih 35 % pa združujemo za tiste porabnike, ki nimajo možnosti izvažati. Upam, da je v teh stvkih precej jasno raztolmačeno, kakšne težave spremljajo Tovarno krmil pri sestavljanju krme, preden jo kamioni lahko dostavijo do hlevov kooperantov. Cilj prikaza težav je samo eden — to je racionalnejše ravnanje s krmo, ki je dejansko dragocena ne samo po vrednosti, temveč tudi zaradi težav ob nabavi surovin zanjo.

Večji vzroki porabe:

Večja poraba krme v rejah nastaja v glavnem iz sledečih vzrokov:

- slaba izraba tehnologije v reji piščancev,
- poraba dela perutninske krme za druge namene,
- pojav boleznih in nezgod v rejah.

Možni so še drugi vzroki, ki pa nimajo tako močnega vpliva na povečano porabo kot navedeni.

Povečane porabe krme v preteklosti niso v taki meri pogojevale potrošnje v druge name-nje kot danes, zaradi česar so bili potrebni nekateri neljubi ukrepi, da bi nepravilnosti vnaprej omejili ali odpravili.

Če analiziramo navedene vzroke večje porabe nad normativom v kratkem, ugotovljamo sledeče:

1. Obstoječim in novim rejcem je jasno, da neizvajanje tehnoloških zahtev v regijah povzroča odstopanje v prirastu in potrošnji krme (nedovoljno prezračevanje, premočna razsvetljava v drugi polovici reje, nefunkcionalna oprema, prenizka temperatura, pomanjkljivo krmljenje in napanje, neefektivno čiščenje in razkuževanje itd.). Kaj od navedenega je optimalno za piščance pasme Hubbard, ima vsak rejec napisano v prilogi kooperacijske pogodbe, dodatna navodila pa lahko dobi vsakodnevno od strokovne službe TOK-a ustno ali po telefonu.

2. Vrednost reprodukcijskega materiala, ki ga rejec prejme v reji ob vsakem turnusu je izredno visoka. Prikazane vrednosti to potrjujejo, ter so za hlev s 720 m² vzrejene površine sledeče:

- dan stari piščanci 14.000 kom x 9,50 din = 133.000.—
- krma po normativu 47.500 kg x 15,50 din = 736.250.—
- stroški plačila po aneksu 22.000 kg x 3,55 din = 78.100.—

SKUPAJ: 947.350.—

S tako družbeno vrednostjo je potrebno skrbno gospodariti in ne sme prihajati do malomarnega odnosa do nje. Pa kljub temu ni povsod tako.

Poostren nadzor je nujnost

Da bi nekatere nenormalno visoke porabe brez otipljivih vzrokov razčistili, smo poleg strokovne službe vključili še delo interne kontrole, v posebnih primerih tudi raziskavo organov javne varnosti. V večini primerov, ki so doslej bili do kraja raziskani, je ugotovljeno, da so nekateri kooperanti del krme krmili govejim pitancem ali prašičem. Tudi taki primeri so ugotovljeni, kjer so se živi piščanci tik pred odvozom v zakol odtujevali.

Zaključek takega početja je jasen. Krme za rejo piščancev se ne splača krmili drugim živalim, ker ni ekonomskega efekta, prirast pitalca ali svinje je mnogo

manjši iz 1 kg te krme kot pri piščancih. Poleg tega je jasno, da mora ostala živina shajati s krmo, pridelano na kmetijskih površinah. Ker je preskrba krme naložena delavcem delovne organizacije, takega sistema odtujevanja ne bomo vnaprej dopuščali. Če bo potrebno, v take hleve ne bomo redno vhljevali.

3. V primeru pojava boleznih ali nezgode v jatah je povečana poraba objektivnejša in se po normativih da precej točno izračunati upravičena višja poraba.

Kooperanti, ki imajo občasno ali stalno višjo porabo krme za

1 kg prirasta, naj se ob članku zamislijo in vnaprej potrudijo, da bodo sestavni del dobre sredine kooperantov in delavcev v delovni organizaciji, saj so bili v tak namen hlevi tudi zgrajeni, to je za dobro proizvodnjo in dobre medsebojne odnose med delavci in kooperanti.

Pri pregledu obračunov za oddane piščance v mesecu septembru in oktobru letos smo ugotovili, da so sledeči rejci dosegli najboljše teže in primerne konverzije (iz obračunov povprečne teže nad 1,80 kg):

Primek in ime kooperanta	Proizvodni okoliš	Povprečna teža	Starost	Konverz.
Levart Ivan	Slov. Konjice	1,91	47	2,10
Rojs Janez	Ptujsko polje	1,86	47	2,15
Škafar Štefan	Haloze	1,89	47	2,16
Gregorinčič Stjepan	Ptujsko polje	1,86	48	2,18
Iršič Amalija	Slov. Konjice	1,88	47	2,09
Brumec Marija	Slov. Bistrica	1,90	47	2,08
Vehovar Ivan	Slov. Bistrica	1,95	47	2,14
Pučko Ivan	Ptujsko polje	1,86	47	2,09
Kropej Miha	Slov. Konjice	1,86	48	2,11
Kikl Maks	Dravsko polje	1,83	47	2,17
Brglez Anton	Slov. Bistrica	1,89	47	2,17
Lažeta Jože	Slov. Bistrica	1,92	47	2,14
Lovrenčič Leopold	Slov. Bistrica	1,95	47	2,10
Kramberger Franc	Haloze	1,92	47	2,13
Marinič Franc	Haloze	1,93	47	2,09
Šprah Ivanka	Haloze	1,94	47	2,10
Geč Anton	Haloze	1,86	46	2,13
Novak Franjo	Ptujsko polje	1,84	47	2,15
Pintarič Marija	Ptujsko polje	1,90	47	2,12
Vrhovšek Jože	Slov. Konjice	1,93	47	2,16
Vivod Ivan	Slov. Bistrica	1,84	47	2,18
Gregorec Otmar	Haloze	1,84	47	2,14
Polegek Franc	Slov. Konjice	1,91	47	2,12
Vrabič Janko	Haloze	1,88	47	2,09
Polajžar Stanko	Haloze	1,86	47	2,16
Fidler Anton	Kozjansko	1,96	47	2,08
Peršuh Anton	Haloze	1,93	47	2,05
Medved Štefan	Kozjansko	1,88	47	2,16
Lončarič Ivan	Slov. Bistrica	1,86	47	2,09
Golež Slavko	Kozjansko	1,85	47	2,13
Jus Kristina	Haloze	1,92	47	2,08
Kovačec Franc	KZ Lenart	1,89	46	2,16
Vehovar Karl	Slov. Bistrica	1,85	47	2,11
Hren Franc	Haloze	1,92	47	2,06
Fingušt Franc	Dravsko polje	1,87	47	2,12
Poplazar Ernest	Koroško	1,86	47	2,14
Grubelnik Anton	Koroško	1,87	47	2,19
Gašpar Marija	Haloze	1,89	47	2,18
Šelih Jože	Slov. Konjice	1,85	45	2,12
Zadravec Franc	Haloze	1,89	47	2,07
Orgrizek Anica	Dravsko polje	1,90	46	2,19
Ramot Avgust	Slov. Konjice	1,90	45	2,05
Helbl Ivan	Koroška	1,84	47	2,14
Dolšak Janko	Haloze	1,84	47	2,09
Lepšina Drago	Haloze	2,01	47	2,16
Kresnik Martin	Koroška	1,87	47	2,09
Slodnjak Janez	Ptujsko polje	1,81	46	2,13
Rožmarin Janez	Ptujsko polje	1,82	45	2,12
Jakovljevič Aleksander	Haloze	1,82	47	2,12
Breznik Ivan	Dravsko polje	1,80	47	2,12
Prelog Vinko	Dravsko polje	1,84	47	2,16
Kozoderc Jakob	Dravsko polje	1,87	47	2,15
Kolar Stanko	Haloze	1,84	47	2,13
Rodošek Martin	Haloze	1,86	47	2,08
Pečovnik Branko	Dravsko polje	1,81	45	2,10
Majcen Ivanka	Ptujsko polje	1,83	45	2,05
Krajnc Alojz	Dravsko polje	1,83	45	2,12
Kovačič Marjeta	Ptujsko polje	1,94	46	2,08
Ozimič Janez	Slov. Bistrica	1,87	45	2,07

(Nadaljevanje na 8. str.)

Priimek in ime kooperanta	Proizvodni okoliš	Poprečna teža	Starost	Konverz.
Trunk Franc	Ptujsko polje	1,85	45	2,11
Fajs Marija	Slov. Bistrica	1,83	47	2,16
Štern Ivan	Dravsko polje	1,81	46	2,09
Vehovar Vinko	Slov. Bistrica	1,82	47	2,16
Šket Anton	Slov. Bistrica	1,92	47	2,16
Beranič Jože	Haloze	1,92	47	2,13
Male Anton	Dravsko polje	1,91	46	2,12
Kokol Marija	Dravsko polje	1,81	46	2,18
Lovrec Stjepan	Ptujsko polje	1,87	47	2,11
Breznik Ivan	Koroška	1,86	47	2,17
Ozmeč Jože	Ptujsko polje	1,93	47	2,16
Laubič Jože	Kozjansko	1,82	47	2,15
Belšak Dora	Dravsko polje	1,95	46	2,14
Javornik Milka	Slov. Konjice	1,80	47	2,16
Druzovič Albin	Ptujsko polje	1,91	47	2,10
Frešer Leopold	Dravsko polje	1,99	47	2,13
Heler Marjan	Dravsko polje	1,93	47	2,16
Rojko Janko	Dravsko polje	1,83	47	2,18
Kamplet Andrej	Slov. Bistrica	1,87	45	2,07
Zabukovšek Marija	Slov. Konjice	1,88	46	2,12
Valenko Janko	Ptujsko polje	1,94	47	2,12
Mlakar Franc	Haloze	1,89	46	2,12
Korošec Marta	Slov. Bistrica	1,85	47	2,16
Žunkovič Jože	Dravsko polje	2,01	47	2,15
Kodrič Terezija	Ptujsko polje	1,96	47	2,16
Pevec Jurij	Kozjansko	1,96	47	2,15
Jug Slavko	Slov. Bistrica	1,81	47	2,09
Rojs Janez	Ptujsko polje	1,85	47	2,17
Levart Ivan	Slov. Konjice	1,89	47	2,11
Iršič Amalija	Slov. Konjice	1,85	47	2,16
Pevec Anica	Kozjansko	1,82	47	2,10
Skledar Maks	Haloze	1,80	47	2,12
Pišek Roman	Haloze	1,82	47	2,16
Kidrič Janko	Haloze	1,82	47	2,17
Lugarič Dragotin	Haloze	1,82	47	2,13
Pernat Albin	Slov. Bistrica	1,80	46	2,13
Hercog Jože	Dravsko polje	1,83	47	2,10
Donko Miha	Dravsko polje	1,84	47	2,13
Koglar Marija	Haloze	1,81	45	2,08
Zelenik Janez	Ptujsko polje	1,84	47	2,10
Žunkovič Frančiška	Haloze	1,84	46	2,18
Gosak Franc	Koroška	1,83	46	2,09
Marguč Ivan	Slov. Bistrica	1,80	46	2,09
Toplak Simon	Ptujsko polje	1,81	46	2,15
KZ — Slov. Bistrica				
Leskovar Ivan		1,85	46	2,15
Potočnik Ignac		1,88	46	2,10
Kumer Ivan		1,81	46	2,14
Kušar Franc		1,81	47	2,15
Sagadin Pavel		1,87	47	2,18
Kitek Štefan		1,92	47	2,10
Leskovar Anton		1,81	46	2,09
Šajtegt Maks		1,83	46	2,07
Črešnar Jože		1,81	45	2,12
Kamenik Marija		1,81	48	2,18
Pučnik Ferdo		1,86	47	2,09
Onič Adolf		1,84	47	2,09
Patljak Ivanka		1,91	47	2,09
Leskovar Minka		1,87	47	2,16
Rigler Milan		1,80	46	2,14
Leskovar Franc		1,90	49	2,15
Urlep Stanko		1,93	47	2,10
Gselman Marija		1,80	46	2,19
Jelenko Avgust		1,88	47	2,16

V tem seznamu niso zajeti sami izstopajoči, saj so nekoliko nižje teže z normativnimi konverzijami prav tako številne in zanimive. Takšni obračuni izkazujejo ustrezno dobro bruto zaslužke. Vsak obračun, posebno pa doseženo konverzijo krme strokovna služba stalno premlja.

Pojem stabilizacije ni mišljen tako, da se ga prenaša samo na

nekatero kategorije državljanov, temveč na vse. Stabilizacija pomeni predvsem dobro in pošteno delati, kar je bilo s samoupravnimi sklepi že večkrat povdarjeno. V Perutnini smo v pretežni večini tega navajeni in se bomo v tem smislu vključevali v prizadevanja celotne jugoslovanske skupnosti.

Ing. Jože Reisman

Prosili bomo starše

6. decembra bo drugo glasovanje za samopríspevek za dokončno izgradnjo CSUI. Manjka mu še telovadnica, zato morajo hoditi dijaki v telovadnico Mladika k telovadbi. Prav tako manjkajo tudi delavnice za praktični pouk.

Prosili bomo starše, da bodo glasovali ZA, ker bomo tudi mi hodili v CSUI. Če bi lahko tudi mi glasovali, bi prav gotovo bili vsi ZA.

Segula Boris in Vajda Matej, 4.a OŠ Tone Žnidarič, Ptuj

Večina kooperantov že ima silose za krmo - ostali imajo možnost nabave

Silos za uskladičenje krme v razsutem stanju postaja sestavni del opreme za hlev kot so krmilni trak, ventilator, napajalnik itd. Vsi, ki silos že imajo, lahko presodijo, v kateri meri jim omogoča lažje delo ob krmiljenju. Odpade briga za razkladanje vreč s kamiona in ponovno prekladanje v krmilno (dozimo) posodo. Skratka silos postaja nepogrešljiv.

Strokovna služba je ugotovila, da je le še manjši del kooperantov, ki bi silose morali imeti, pa je še brez njih — vsega okrog 30 hlevov. Vzroki so različni. Mislimo, da bo ta številka kmalu manjša. Sem seveda niso šteti hlevi, ki imajo zmogljivost pod 5000 kom v turnusu, ki pa prav tako lahko imajo silos, če želijo.

Za dobavo v letošnjem in prihodnjem letu smo prejeli zanimivo ponudbo od delovne organizacije »ITAS« iz Kočevja, ki nam že sicer montira nadgradnje na kamionih za razvoz krme v rinfuzi. Ponudba je zanimiva, ker jamči ceno silosa tudi za dobavo v prihodnjem letu pod pogojem, da do konca leta sklenemo okvirno pogodbo s ponudnikom.

Cena silosa:
— kovinski silos 71.720 din
— polž, dolžine do 5 m 19.800 din
Skupaj 91.520 din

— prevoz Kočevje — kooperant 2.000 din
— stroški monterja ob montaži 8.000 din
Skupaj 101.520 din

Pred montažo je potrebno zbetonirati betonsko podnožno ploščo. Ko bo plošča posušena, se bo izvršila montaža s pomočjo monterja dobavitelja in 2—3 pomočnikov kooperanta.

Dobavitelj daje kredit v znesku 46.000 din s 3-letno garancijo in odplačilom po 11 % obrestni meri, lastna udeležba pa znaša 59.000 din.

Ostalo:
— antikorozijska garancija — 5 let,
— kapaciteta silosa 20 m³ (14 ton),
— pocinkana rebrasta pločevina,
— garancija elektromotorja 1 leto (enofazni),
— priključna cev za polnjenje 10 m/m (Ø).

Plačilo lastne udeležbe je možno urediti na 2 obroka, dobava sledi po sklenitvi kreditne pogodbe in vplačilu lastne udeležbe ter po izdelavi betonskega podnožja. In skupnega naročila vsaj 5 silosov zaradi manjših prevoznih stroškov.

Interesenti se naj pismeno ali ustno zglasijo v TOK Hajdina zaradi ureditve formalnosti. Jože Reisman

11. decembra krvodajalska akcija

Delavce in kooperante naše delovne organizacije vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo krvodajalske akcije, ki bo v petek, dne 11. decembra 1981. Odvzem krvi bo v ptujski bolnici na transfuzijskem oddelku od 7. ure dalje. Naj zopet ponovimo staro geslo: »Danes darujem kri zate, jutri jo bom morda potreboval sam.«

Vsi, ki se boste te humane akcije udeležili, se javite svoje-mu neposrednemu vodji.

Hvala!

Referent za krvodajalstvo pri Perutnini
Feliks Polanec

Zahvala

Ob boleči izgubi drage mame Julijane GORČENKO se zahvaljujem kolektivu Ptujске tiskarne za pomoč in spremljanje na njeno zadnjo pot.

Kristina STRMŠEK

Iz zgodovine tiskarstva

V naslednjih številkah našega glasila bo stekla beseda o zgodovini tiskarstva, sicer v skrčeni obliki, zato pa nič manj pomembna. Za to sem se odločil, ker se o tem malo piše, mislim da bo to dobrodošla in zanimiva tema ne samo za nas grafičarje, ampak tudi za tiste, ki ne delajo na tem področju.

Prva spoznanja o razvoju tiskarske umetnosti dobimo v rednih šolah, žal pa je to le bežno obravnavano in tako marsikaj ne zvmemo, ostalo pa tudi pozabimo. Na primer malokdo bi vedel letnico prvega tipografskega tiska, ki se je posrečil očetu tiskarstva Johannesu Gutenbergu (1445 ali 1446).

Tiskarstvo, včasih imenovano tudi tiskarska umetnost je nekoč bilo cenjeno mnogo bolj kot danes, zato bi se grafičarji morali potruditi, da bi vsaj delno povrnili stari sloves. Sicer o današnji umetnosti v tiskarstvu težko govorimo, saj ročno delo izumira, izpodrivajo ga modernejši načini tiska, proizvodnja pa tudi ne dopušča, da bi eni tiskovini posvetili toliko časa, da bi bila res umetniška. To je v današnjem času čisto normalno, saj s takim delom ne bi dosegli planov, tako pa tudi dohodka ne bi bilo, izdelki pa bi bili zelo dragi.

To temo bom razdelil po določenih poglavjih v nadaljevanjih, trudil se bom, da bo celotno poglavje objavljeno v eni številki, če bo le mogoče.

Razmnoževanje knjig pred Gutenbergom

Sprva so listine in spise pisali s peresom in črnilom na pergament. Da bi se trajneje ohranili, so jih že v 12. stoletju tudi v Evropi pričeli razmnoževati s **pečatniki**, to je s posameznimi črkami, izrezanimi verjetno iz kovine, in jih vtiskovali v mehke glinaste plošče, ki so jih utrdili nad plamenom. Kakor trdijo zgodovinarji, so ta način »tiskanja« poznali na Vzhodu že 3000 let prej. Čudno se zdi, da postopka s pečatniki niso kakorkoli že uporabili za izdelavo knjig. S tem bi si olajšali zamudno pisanje, hkrati pa bi to pomenilo nov način razmnoževanja spisov. Toda tedaj še ni bilo stvarne potrebe, da bi pospeševali izdelavo knjig. Papirja tedaj v Evropi še niso poznali. Prva nemška listina na papirju izvira iz leta 1302, prvi papirni mlin pa so postavili šele proti koncu 14. stoletja. Razen tega je tedaj še redkokdo znal brati. V takih razmerah je pisanje knjig popolnoma zadostovalo. Tiskanje ali bolje »vtiskovanje« s posameznimi črkovnimi pečatniki so uporabljali šele v začetku 15. stoletja, in sicer za tisk na knjižne platnice. Take pečatnike so napravili vestni vrezovalci v kovino ali graverji, katerih umetnost je bila v največjem razcvetu. Z njimi so napravili marsikak dekorativni napis na usnje knjižnih vezav. Ena izmed najstarejših tako okrašenih knjižnih vezav je še danes shranjena v muzeju v Leipzigu. Iz vtišnjega besedila je razvidno, da je bila knjiga napravljena leta 1436 za dominikanski samostan v Nürnbergu.

Tudi predhodnik knjižnega tiska je prišel k nam z Vzhoda: to je **tisk na blago**, ki ga je Evropa spoznala za časa križarskih vojsk v 12. stoletju. Z reliefno izrezanih lesenih plošč, tako imenovanih modelov, so tiskali na vsakovrstno blago, predvsem na platno, in sicer s črnimi in pisanimi barvami. Eden izmed tiskarjev na blago je moral proti koncu 14. stoletja priti na misel, da bi svojo tehniko uporabil namesto za tisk na blago za tisk na papir, ki so ga tedaj že začeli uporabljati. Tako se je rodila **tehnika lesoreza**. Mnogo teh izdelkov se je ohranilo prav do današnjih dni. Kmalu je izšlo po več lesorezov (slik) v skupini, ki so jih speli v tako imenovani knjižni blok (ker so jih tiskali z lesenih plošč, blokov). Take knjige so vsebovale večinoma slike verskega značaja. Besedilo, ki je pojasnjevalo sliko, je bilo pri mnogih rezano v les in hkrati tiskano s sliko, pri drugih pa so ga po tisku ročno napisali. Dokler so odtisovali ročno s tem, da so s posebno pripravo drgnili po papirju, so lahko odtisovali samo po eni strani, ker je bil pretis na drugi strani precej močan. Take slike so zato po hrbtnih straneh zalepili in povezali v knjige. Obojestranski tisk je omogočil šele pozneje izum odtiskovalnice.

Tako so razmnoževali knjige še do konca 15. stoletja, torej še potem, ko je bil izumljen že tisk s premakljivih kovinskih črk, lesorez pa se je ohranil do današnjih dni.

V 14. in na začetku 15. stoletja se je duhovno življenje v Nemčiji precej spremenilo. Renesansa in humanizem, izhajajoča iz Italije, sta tudi v Nemčiji

Ob upokojitvi naše Agneze

Agneza NESTOROV, rojena 12. 2. 1932, se je leta 1971 zaposlila v Ptujski tiskarni, kjer je opravljala delo knjigoveške delavke, v zadnjih petih letih pa v oddelku ročne stavnice kot razmetovalka stavkov.

Ob odhodu smo se poslovili, z naslednjimi besedami:

DRAGA SODELAVKA!

Novica, da odhajaš v pokoj v času, ko smo si bili najboljši prijatelji, ko smo se veselili s tabo, se ti od srca nasmejali. Nas je močno presenetila. Težko bo nadomestiti tvoje delovno mesto s tako marljivo in pošteno delavko. Bila si vsem za vzor, kako je treba delati, kako spoštovati sodelavca, kako se veseliti. Ne bomo pozabili tvojih šal, s katerimi si nas razveseljevala in z njim vlivala dobro voljo in veselje do dela. O tebi mora človek res napisati vse, kar je najbolj iskrenega, poštenega in prijateljskega. Z nami si bila prijateljica, kot bi si jo vsak lahko le želel. Torej v kratkem vse najlepše o tebi. Vedno boš dobrodošla v naši sredini in zopet se bomo veselili s tabo in obujali spomine na leta, ki si jih preživela z nami.

V letih, ki jih boš preživela v pokoju, ti želimo predvsem zdravja in osebne sreče, zadovoljstva in dobre volje. Sedaj si privoščiti to, kar si nisi mogla v mladosti. Uživaj, potuj in se veseli življenja, ki je pred tabo.

Prišla bo pomlad, kot si zapela, a prišli bodo tudi poletje, jesen in zima in teh ti naj bo čim več.

Tvoji sodelavci!

PREVERIMO SVOJE ZNANJE

Kateri od treh odgovorov je pravilen?

A. Kaj je tipa?

1. Posebna vrsta stavnih čolnov
2. Ulita tiskarska črka
3. Del stavnega stroja

B. Kaj je duktor?

1. Stroj za ulivanje svinca
2. Korito za mešanje barve
3. Prvi valj barvnika

C. Kaj je elevator?

1. Prenašalec matric
2. Dolgo vreteno
3. Ulivalno kolo

D. Kaj je asterisk?

1. Družina črk
2. Knjigoveško lepilo
3. Tiskarska zvezdica

Odgovori: A1, B3, C1, D3

močno vplivala na življenjske nazore in življenjsko ureditev. Še posebej pa je vplivalo trgovanje z narodi Vzhoda in Egipta. Trgovec je hotel priti iz ozkih meja svoje dežele v daljnje, dotlej neznan pokrajine, ki so mu vzbudile upanje na razširitev trgovine, s tem pa na zvečanje imetja. Z imetjem sta rasla tudi moč in ugled. Graščaki so širili posest, s tem pa tudi oblast nad kmetom. Počasi so se kmetje pričeli zavedati svojega položaja in se upirati.

Kakor kmetje na deželi, tako so tudi obrtniki po mestih zahrepeneli po izboljšanju socialnega položaja. Pričeli so se združevati v bratovščine in skušali doseči v boju zoper gospostvo patricijev, bogatega trgovskega stanu, odločno o svojih razmerah in odločilni vpliv na upravo mesta.

Hkrati s socialnimi spremembami so se začeli ljudje tudi duhovno prebujati. Želja po razširitvi znanja je bila posebno opazna pri trgovcih in obrtnikih.

Medtem ko je bilo branje in pisanje dotlej skoraj izključna pravica duhovnega stanu, so se tedaj tudi množice zavedale, da je to osnovna podlaga sleherne izobrazbe. S tem se je pokazala velika potreba po pospešeni in cenejši izdelavi knjig. Zlasti mnogo poklicnih pisarjev je bilo v južni Nemčiji, kjer lahko govorimo skoraj o tovarniški izdelavi ročnih spisov; tej se je priključila na široko zasnovana trgovina, ki je spise prodajala tudi daleč izven meja Nemčije. Vendar je bilo število knjig, izdelano po tem postopku, še zmeraj omejeno, pa tudi zaradi visoke cene še daleč ni moglo biti ugodeno naraščajočim potrebam po izobrazbi. Vse to je terjalo spremembo, to je napredek v tej dejavnosti.

Povzeto iz: Maks Blejc — PRIROČNIK ZA ROČNE STAVCE

Prihodnjič: GUTENBERGOV IZUM TISKA

Jože SLUGA

Predstavljamo vam skladišče ZAGREB

V predzadnji številki glasila smo vas seznanili z delom v skladišču Zagreb in načeli nekaterih težav, s katerimi se delavci te delovne enote ubadajo. Govora je bilo tudi o vzdrževanju prodajnih mest. Ko sem si nekatera prodajna mesta in skladišče ogledal nisem mogel verjeti, da vsa ta dela opravijo sami, brez strokovne pomoči.

Tovariš Mikulič je pojasnil, da so takega mnenja tudi mnogi kupači, ki prihajajo v skladišče. Od začetka je šlo težko, s časom pa so se navadili. Tudi godrnjanja ni več slišati. So pa si delo razdelili in se posamezniki kar specializirali za posamezna vzdrževalna dela.

Več težav pa je z vzdrževanjem hladilnih vetrin. To je rak rana našega skladišča, meni vodja Mikulič. Že v začetku leta smo imeli 11 vitrin pokvarjenih in tako je ostalo do pred kratkim, ko smo bili prisiljeni naročiti popravilo pri nas, ker na pomoč s Ptuja ni bilo več računati. Rizik, da se blago pokvari v pokvarjeni vitrini je bil prevelik.

So pa še druge težave. Vsa oprema je precej stara in izrabljena. Za zdaj še krpamo, toda do kdaj. Opreme ne obnavljamo sproti in sprašujemo se, kaj bo, ko bo naenkrat vse odpovedalo. Takrat bodo potrebna ogromna sredstva za novo hladilno opremo.

Okrnjena posadka skladišča Zagreb

Težava je tudi v raztresenosti naših prodajnih mest. Kje je Dubrava, Gajnice, Krapina, Zabok in tako naprej. Če hočem obiskati vsa prodajna mesta moram prevoziti 137 km, to pa vsak dan ni možno, da o stroških sploh ne govorim. S prodajalkami kontaktiramo pismeno s pomočjo šoferjev, ki obojestransko prenašajo obvestila in drugo.

Se sreča, da so ljudje v glavnem poštene, sicer ne vem kako bi šlo. Verjetno je to zato, ker v primeru negativnih pojavov energično nastopamo.

Kako pa je pri takem načinu dela z informiranjem?

Da bi organizirali sestanek moramo priti sem. To pa je povezano z izgubo časa, zato sklicujemo sestanke le za pomembne zadeve in to ob ponedeljkih, ko so prodajalka v glavnem proste. Je pa tudi težava s prostori. Če povabiš delavca na sestanek, mu moraš ponuditi vsaj sedež, to pa pri nas skoraj ni izvedljivo. Zato prodajalke seznanjamo z manj pomembnimi zadevami v glavnem z okrožnicami preko šoferjev.

Mislím pa, da smo kljub težavam, kar dobro informirani o vseh pomembnih zadevah.

Kakšna pa je povezava z matično TOZD?

Posebnih težav ni. Kontaktiramo tako rekoč dnevno. Sicer res telefonično, pa vendarle. Prej, ko sem bil član delavskega sveta, pa sem bil večkrat v Ptujju. Če pa že, potem moram reči, da so ovira strokovne službe. Tam je fakturiranje in vse druge zadeve. Kadarkoli rabim kaki zbirni dokument ali podatek, recimo za občino, ga nikdar ne morem dobiti hitro. Ne bi ocenjeval kdo je kriv, vendar kratki stik tu je. Mi nič ne iščemo za šalo, kar kolj prosimo je nujno. Potem pa pošljemo dokumente pa se izgubijo, pa delaj fotokopijo in tako naprej. To pa je samo nepotrebno delo. Nič ne bi smelo biti založeno v predalih. Nimam pripombe na kvaliteto dela strokovnih služb, na ekspeditivnost pa.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Naša dolgoletna sodelavka Roza Potočnik je odšla v zaslužen pokoj

Pred kratkim se je od svojega kolektiva TOZD Mesna industrija in tudi od cele delovne organizacije poslovila naša dolgoletna sodelavka Roza Potočnik. Prispela je do zaslužene upokojitve, ki jo je že dolgo napovedovala, se je veselila in ki je na koncu kljub vsemu prišla prerano. Pot do upokojitve pa je bila dolga in ni bila lahka.

Roza Potočnik se je rodila 2. julija 1927 v Markovcih. Blizu svojega rojstnega kraja in v Spuhliji je preživela svojo rošno mladost in šolska leta. Čeprav si je službena leta začela uradno nabirati pred 35. leti je v resnici že mnogo prej, še kot mlado dekle začela služiti svoj kos kruha, da bi razbremenila svojo mater, ki je imela še dve hčeri. Začela je kot gospodinjka pomočnica, žal pa ima iz tega časa priznanih le 9 let delovne dobe, vse ostalo si je prislužila na Perutnini.

Leta 1955 se je kot sezonska delavka prvič zaposlila pri Perutnini in kot sezonka delala do leta 1958, ko je bila dne 28. avgusta sprejeta v redno delovno razmerje. Kot sezonska delavka je skupaj s svojimi tedanjimi sodelavkami opravljala tudi najtežja dela v tedanjem obratu »Perjad«. S pridnim in vestnim delom si je kmalu pridobila zaupanje in bila sprejeta za stalno, kar je v tistem času še posebno veliko pomenilo.

Tov. Roza je bila torej ena tistih naših zvestih, vztrajnih sodelavk, ki je na svoji koži preizkusila in s svojimi rokami pomagala graditi celoten razvoj naše

perutninske klavniške dejavnosti, vse od tistih časov, ko so na svojih krilih v kupu perja ročno skubile skubljene piščance pa do danes, ko razpolagamo s sodobno klavniško opremo. Dragocen bi bil film spominov iz tega pretega in dolgega obdobja 26 Rozinih let in hkrati hitrega razvoja naše dejavnosti. Roza je v tem času delala na vseh delih in obvladala vse delovne operacije v klavnici perutnine. Opravila je izpit za polkvalificirano delavko za predelavo jajc in perutnine ter bila v stari klavnici dolgo predelavka, dolga leta je delala na kontroli, zadnji čas pa na izločanju drobovine.

S svojim vztrajnim in vestnim delom je bila vselej za vzor svojim tovarišicam in še zlasti mladim sodelavkam. Bila je dobra in zvesta delavka Perutnine, ena tistih, ki je s svojimi žulji in velikokrat tudi s svojim osebnim odpovedovanjem, skupaj s svojimi sodelavci veliko prispevala pri ustvarjanju moderne Perutnine. Z vztrajnostjo in požrtvovalnim delom je dokazala, da se da tudi v težkih delovnih pogojih klavnice prislužiti upokojitev.

Trdo delo v 35 in več letih jo je kalilo, da je ob odhodu v zaslužen pokoj še čvrsta in upamo tudi primerne zdravja. Za njen nesebični prispevek pri ustvarjanju Perutnine Ptuj smo ji hvaležni, zato ji izrekamo vso priznanje in se ji zahvaljujemo. Želimo ji še mnogo zdravih let.

Sodelavci TOZD Mesna industrija

Roza Potočnik (v sredini), ko se je poslovila od sodelavcev

PONOSNI SMO NA NOVO TISKARNO

Dne 24. 11. 1981 je bil tehnični prevzem novozgrajene tiskarne in kartonaže. Delavci Ptujске tiskarne smo veseli in ponosni na našo veliko delovno zmago.

V času praznovanja dneva republike bomo poprijeli za delo in preselili vso opremo.

Ta številka Ptujškega perutninarja je poslednja, ki smo jo natisnili v dosedanjih prostorih, kjer smo živeli in delali polnih 26 let.

7. Delavske športne igre

V elementu

Zopet le drugi

Minilo je leto in zopet je bilo na vrsti športno srečanje med Koko iz Varaždina, Podravko iz Koprivnice in našo Perutnino. To tradicionalno srečanje je bilo tokrat v Varaždinu, ker je bila gostiteljica Koka. Na pot smo se odpravili dokaj zgodaj, tako da smo imeli v Varaždinu nekaj časa za prvo jutranjo kavo.

Sprejem so nam gostitelji priredili v dvorani nove Kokine poslovne stavbe, kjer je njihov generalni direktor orisal razvoj in zgodovino Koke. Po zakuski smo vsi skupaj odrinili v Maruševac, kjer bi se naj odvijala vsa športna srečanja. Koka ima v Maruševcu novo samopostrežno trgovino in gostinski obrat s štiristeznim kegljiščem.

Pričele so ženske s kegljanjem. Favorizirana ekipa Podravke, ki tekmuje v republiški ligi, ni imela resnejšega dela in je s tekmicami zlahka opravila. Nekoliko zanimivejši so bili boji med Koko in Perutnino. Našim keglavkam je uspelo dokaj prepričljivo zmagati s solidno razliko 40 podrtih kegljev.

Izidi:

1. Podravka 299 kegljev
2. Perutnina 221 kegljev
3. Koka 181 kegljev

V moški konkurenci ni bilo izrazitega favorita. Po začetnem vodstvu Podravke in Koke so se naši tekmovalci iz serije v serijo popravljali in na koncu tudi zasluženo slavili. Zmago smo si zagotovili predvsem z bolj izenačeno ekipo. Pri Podravki in Koki pa je bilo zaznati precejšnje nihanje, kar bi lahko pripisali razliki v kvaliteti ali pa je zanje bil slab dan.

Izidi:

1. Perutnina 449 kegljev
2. Koka 432 kegljev
3. Podravka 413 kegljev

Za kegljiščem je nogometno igrišče za veliki in mali nogomet. Istočasno kot kegljanje je potekalo tekmovanje v malem nogometu. Naši nogometaši so

je zadostovalo za dokončno zmago.

Izidi:

1. Podravka 6:2
2. Koka 4:4
3. Perutnina 2:6

Igralci namiznega tenisa smo se pomerili v telovadnici osnovne šole. Dovolj povemo že s tem, da so pogoji za igro bili več kot neprimerni. S tem ne nameravam opravičevati našega neuspeha. Kot večkratni zmagovalci smo tudi tokrat bili favoriti žal le papirnati. Podravka se nam je krepko oddolžila za lanski poraz. Izgubili smo s 3:5, premagali Koko 5:1, Podravka pa Koki ni oddala partije in je zmagala s 5:0.

Izidi:

1. Podravka 10:3
2. Perutnina 8:6
3. Koka 1:10

Letos je organizator skušal uvesti namizni tenis tudi za ženske. To prvo tekmovanje je bilo zato izven konkurence in ni štelo za končno uvrstitev. Pri nas nimamo igralke namiznega tenisa. Vskočili sta Jelka Kirbiš in Dragica Vrabl, ki sta vadili nekajkrat pred tekmovanjem, bolje rečeno se samo učili namiznega tenisa. Uspeha zato ni bilo pričakovati, kar pa ni bilo niti pomembno. Izgubili sta oba dvoboja, čeprav ne povsem prepričljivo. Zmagala je ekipa Podravke pred Koko. Ni nam še jasno, kako bo z namiznim tenisom v konkurenci prihodnje leto. Pohvaliti pa je treba zamisel o večjem vključevanju žensk v športno aktivnost, kar je tudi cilj teh srečanj.

Na travniku ob novem marketu so se tekmovalke pomerile tudi v streljanju. Naše so bile prve na vrsti. Ne vem, ali je to vplivalo na njihove slabe rezultate ali pa je bila prisotna tudi trema. Tokrat jih ne moramo pohvaliti, saj so bile po-

slednje. Zmagala je ekipa Podravke pred Koko.

Bolje se je izkazala naša moška strelska vrsta. Dokaj enakovredno je potekal boj s Podravko, Koka pa je močno zaostala. Zmagala je torej Perutnina s 699 krogi, sledi Podravka s 681 krogi in kot zadnja Koka s 563 krogi.

Slabše kot lansko leto se je odezala tudi naša ekipa tekmovalk v pikadu. Tokrat so dosegle drugo mesto s 175 krogi, za prvouvrščeno Koko z 200 krogi, poslednja je Podravka, ki je dosegla 143 krogov.

Kot zadnja in navadno najatraktivnejša disciplina je vleka vrvi. Zmagujejo navadno tiste ekipe, ki imajo več težkih tekmovalcev, (100 kg in več). Taka je bila ekipa Podravke, ki je oba nasprotnika gladko odpravila z 2:0. Ekipa Perutnine je imela ogorčeno »natezanje« s Koko, ki jo je premagala tesno z 2:1 in tako osvojila drugo mesto.

Izven tekmovalnega programa je bila še odigrana rokometna tekma veterank med Koko in Podravko. Zmagala je bolj pripravljena Koka z 9:6. K rokometu želimo pritegniti tudi ekipo Perutnine, vendar pri nas nimamo možnosti za to. Kljub naporom, pritegniti čim več delavcev, pa tudi žena k športni aktivnosti, nam to nikakor ne uspeva.

Zakaj?

Po napornih tekmovanjih smo imeli v Kokinem gostinskem obratu kocijo, podelitev priznanj in zabavo s plesom. Kot preteklo leto je tudi tokrat v skupni uvrstitvi prednjačila Podravka, ki je za las prehitela Perutnino.

Rezultati v končni uvrstitvi:

1. Podravka	31 točk
2. Perutnina	29 točk
3. Koka	21 točk
- A. K.

Tudi močna koncentracija ni pomagala

Praznična križanka

			PTUJSKI PERUTNINAR*	ITALIJI BOREC (GIUSEPPE)	ČERT, OPIS	DEL KNJIGE							
			ZADETEK PRI NO-GOMETU										
			LAZAR (NASSIS)										
			DIVJA MAČKA										
			ZADRAN: OTOK KMEČEV GRCA										
					ROJSTNI KRAJ JERNEJA KOPITARJA	ZNAK ZA TITAN	TELESNA STRAZA	ŠVEDSKI PESNIK HANSSON	DOBROJ PODOBA				
SESTAVIL EDI KLASINC	TEMELJ OSNOVA	UBOJEC	ZADNJA BRAZDA V STRMINI	DEL TEDNA	DOPISU V GLASILU	DELAVEC PRI DROČI	OVEN PISATEL (GIMNAZIJKA*)						
REČNO PREVOZ. SREDSTVO					PTUJSKI PERUTNINAR*	ANGLISKI NAMIZENI IGRALEC	VELIKA SKALA						
STAROBR. MUZA PETJA				CEPEC			PUSČAVSKI RIS						
NAČ. POKLICNI BOKSAR				KAREL KODEVŠAR		DUCAN PIRJEVEC	DRSALEC SOHENK UMEK NO		DOPISU V GLASILU	KADIZ BOLGAR SAHIST (GEOBGI)			
OREL IZ GERMAN MITOLOG.			POLJSKI FILMSKI REŽISER (HENRYK)			KIRGIŠKI ČOTOR.			HIMAGIJSKA KOŽA DUHOVILJINA				
			DOPISU V GLASILU	POLOŽAJ SITUACIJA	LOZRE RODMAN VRSTA ŽERBLJA		FINSKI PISATEL LEINO ACFRED NOBEL	KRANJ ODDELEK RIMSKE LEGIJE		PAST	IZVLEČEK IZ ČRESLOVINE		
			RELOČEK V USTIH				DOPISU V GLASILU	LETOPISEC					
			MOKŠATNA GOVEDO				PREBI-VALEC IRSKE	KRAJ NA PUGEM OTOKU	PEVKA PINTERIC				
			ČOKA				GORSTAN VINSKI		POPACEN GOVOR KORDEKI G. PLES				
			ENAKI ČRKL		LUDVIK BEHAR	PISANA RAPIGA ALBERT EINSTEIN			DOPISU V GLASILU	PAS PRI KIMONU			
			KRAJ PRI BUKARISTI ARČERKA						APA-TIČNOST	PTUJSKI PERUTNINAR*	JEZERO V TURCIJI		
									RIHARD LEVJE-SRČNI	VZDRŽENOST OD JEDI	ŽIDOV	RIMSKA BOGINJA ZARJE	VELETOK V SZ
			VELIKO ZABAVE	PRI RESEVANJU!	KILOHERC	DEL TEKME	VELE-MOŠTER	AMER. FILMSKI IGRALEC (WARREN)	DELO IN ZASLUŽEK ENEGA JNE	BEO-TIČI	INDIJSKI POLITIK JOZE STABE		
			ZNAK ZA CINK										
							UZEVIČ RAČUN			VAS PRI PODČETRJKU			
										PRITOK LAJE V ČSSR			
					ITALIJ. POROČ. AGENCIJA					DOPISU V GLASILU	IZRA-ELSKA LUKA		ARABSKI ŽREBEC

Rešitev prejšnje križanke 23. PERM, 24. RAPORT, 26. NOSNIK, 28. ŽAR, 29. IRO, 30. ZDRAHA, 31. TIFLIS, 32. WALT, 33. ST, 34. KRAMP, 35. LUCIA, 36. SAMOA, 37. JANŠA, 38. KLORAT, 40. DANAA, 42. ALAMO, 44. MRENA, 45. PEDEL, 46. PO, 48. ROSA, 49. DIALOG, 51. BERNOT, 53. KIP, 54. TIT, 55. SINJEN, 56. PORTIR, 57. AARE, 58. EROTIKA, 60. ŽIVANA, 62. SNAJPER, 64. LEGIJA, 65. ADIVAR, 66. IZDAJA. Rešitev rebusov: PETELIN, PARKING.

PTUJSKI PERUTNINAR, glasilo delovnega kolektiva in kooperantov Mesokombinata Perutnina Ptuj, izdaja delavski svet OZD. Glasilo ureja redniški odbor: Franjo Bezjak, Ivan Ciglar, Igor Galič, Marlija Glaser, Jože Ilovšek, Majda Kuzma, Marica Pešec. Glavni urednik Lojze Cajko, odgovorni urednik Jakob Butolen. Naklada 1900 izvodov, uredništvo in uprava Ptuj, Potrčeva 8. Rokopisov in fotografij na vračamo. Glasilo je oproščeno temeljnega prometnega davka, na podlagi mnenja Sekretariata za Informacije pri IS SR Slovenije, št. 421-1/72, z dne 5. 12. 1977. Tiska TOZD Ptujška tiskarna, Ptuj.